

Večernik

Leto VI (XIII.), števil. 17

Maribor, petek 22. januarja 1932

»JUTRA«

Zhara razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur.
Račun pri poštnem čaku zav. v Ljubljani št. 11.409
Večja mesečno prejemna v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nove grožnje kneza Starhemberga

AKCIJA DR. SEIPLA. PRED VAŽNIMI DOGODKI V AVSTRIJI.

DUNAJ, 22. januarja. Voditelj Heimwehra, knez Starhemberg, je v pogovoru s časnikarji izjavil, da njegovo ultimativno pismo, katero je nedavno poslal zveznemu kancelarju dr. Bureschu, ni bilo vezano na določen rok, v katerem bi se v njem navedene zahteve morale izvršiti. Kljub temu pa Heimwehr ne bo več dolgo mirno gledal sedanjega razvoja dogodkov. Če vlada zahtevam ne ugodí, jo bodo heimwehrovske množice k temu prisilile. Organizacija je pripravljena na vse in tokrat ne bo več popustila.

DUNAJ, 22. januarja. V parlamentarnih krogih se je včeraj splošno razpravljalo o razgovorih dr. Seipla z različnimi parlamentarci. Mnogo se je nadalje govorilo tudi o dejstvu, da vlada ni sklicala glavnega odbora državnega zbora, kadar se je vrnil iz tujine kak avstrijski državnik. Po vsem sodeč, se pripravljajo v notranji politiki Avstrije važni dogodki.

INOMOST, 22. januarja. Tukajšnje »Innsbrucker Nachrichten« objavljajo članek, v katerem poudarjajo, da je za ozdravljene avstrijskih razmer neobhodno potrebno, da se vlada poveri dr. Seiplu, seveda pa pod pogojem, da se osvobodi vseh parlamentarnih ovir. List poziva nacionaliste, naj ne ovirajo tega zadnjega poizkusa za rešitev Avstrije.

Po odgoditvi reparacijske konference

POLOŽAJ V PARIZU IN LONDONU. STALIŠČE NEMČIJE. — OSEBNI RAZGOVORI.

PARIZ, 22. jan. Odgoditev reparacijske konference je dala francoski vladi nov povod za iskanje izhoda iz sedanjega nevdržnega stanja. Včeraj popoldne je Laval obiskal ameriškega poslanca Edgema in mu obrazložil stališče Francije glede reparacij in vojnih dolgov. Ob tej priliki je Edge ponovno poudaril, da Amerika nikakor ne more pristati na to, da bi se reparacije in vojni dolgovi stavili v kakršnokoli zvezo. Odprta je le ena pot, da se evropske dolžnice direktno sporazumejo z Nemčijo.

Tudi angleška vlada še ni opredelila svojega stališča glede reparacij in dolgov. Odločilni sklep bo storjen šele danes pop. na sej ministrskega sveta. Med Londonom in Parizom so v teku razgovori zaradi odgoditve baze za aranžma z Nemčijo.

Po vesteh iz Berlina, odgoditev reparacijske konference tamkaj ni presenetila. Državna vlada vztraja slej ko prej na stališču, da se rešitev vprašanja reparacij ne sme več zavlačevati, ampak se mora urediti še pred potekom Hooverjevega moratorija. V poučenih krogih se zatriuje, da bo Nemčija, če do konca junija ta problem ne bo rešen, ustavila ne le vsako nadaljnjo plačevanje reparacij, ampak tudi obresti in amortizacij vseh tujih obveznosti.

V pariških in londonskih diplomatskih krogih pričakujejo prihodnjega za sedanja sveta Društva narodov z velikimi nadami. Splošno prevladuje mnenje, da se bodo z osebnimi stiki med državniki, ki se bodo takrat sestali, dali doseči mnogo boljši rezultat kakor z uradni notami.

POGREB LJUBE NEŠIČA.

BEograd, 22. januarja. Danes ob 10. uri dopoldne je bilo na svečan način pokopano truplo našega ankerskega poslanika Lube Nešiča. Pogreba so se udeležili vsi ministri, člani diplomatskega zbora, generali itd. Poslanik Nešič je bil pokopan na državne stroške.

RUSIJA GRADI ZRAKOPLOVE.

MOSKVA, 22. januarja. Sovjetska vlada je sklenila, da prične že letos graditi velike vojaške zrakoplove po vzorcu Zeppelinov. Zaenkrat jih bo zgradila šest. Prispevke za gradnjo zrakoplovov nabirajo tudi med narodom in je bilo dosej nabranih že 18 milijonov rubljev.

Aretacija velevlomilca Franca Godca

VLOMILEC V LJUDSKO SAMOPOMOČ IN OBRATNO BANKO V LJUBLJANI PRIJET V LEOBNU V AVSTRIJI.

Na zahtevo tukajšnje policije je bil pred včerajšnjim aretiran v Leobnu v Avstriji 36 letni, v Ješenco pri Račah pristojni brezposelni natakarc Franc Godec, naš najprejznejši vlomilec zadnjega časa.

Že doslej je nedvomno dokazano, da je Godec vlomil v pisarno tukajšnje Ljudske samopomoči, kjer je ukrade 3650 Din, 100 avstrijskih šilingov in 13.000 Din vredni brilantni prstan ter v blagajno Obratne banke v Ljubljani, kjer je odnesel okrog 100.000 Din gotovine.

Osumljen pa je razen tega še vlomov pri Sv. Juriju ob Južni železnici in drugod. Zasludujejo ga poleg mariborske tudi policije v Ljubljani, Zagrebu, Celju, v Avstriji itd. Tudi vlom v odvetniško pisarno dr. Rapotca in dr. Rosine ter v pisarno pečarja Herička bo najbrže njegovo delo, ker so ga tiste dni videli mnogi ljudje postopati po Mariboru.

Franc Godec bo te dni izročen našim oblastim in prepeljan v Maribor.

Francije iskrena želja je: živeti z Nemčijo v dobrem prijateljskem sosedstvu. K temu pa je predpostavka, da ostane Nemčija republika, demokratska in parlamentarna država. Če pride v Nemčijo do diktature hitlerizma, to ne bo nikaka nevarnost za Francijo, pač pa za Nemčijo samo. Dober vtis je napravila v Parizu vest, da so se levičarske stranke v

Nemčiji vendar enkrat dvignile, da stvorijo »železno fronto« proti hitlerjevcem. Ta boj bo socijološko in politično gotovo zanimiv. Če zmaga o hitlerjevci, tedaj bodo imeli tisti v Franciji prav, ki vedno trdijo, da je z Nemčijo prijateljsko razmerje nemogoče. Če pa zmaga republikanci, potem se bo dalo priti z Nemčijo do sporazuma.

HRABROSLAV VOGRČ

Včeraj zjutraj je v Tolminu na Primorskem umrl širom Slovenije in Jugoslavije znani kapelnik in skladatelj Hrabroslav Vogrič, prvi dirigent našega mariborskega Narodnega gledališča. Rojen l. 1874. v Tolminu, se je že od rane mladosti posvečal glasbi. L. 1891. je postal v domači fari organist, pozneje pa je kot kapelnik in pevovodja služboval v Gorici, Trstu, Pulju, Sarajevu, Zemunu, Mariboru itd. ter vzgojil dolgo vrsto pevcev in pevki. V Maribor je prišel l. 1920. Tu je bil dve leti kapelnik Narodnega gledališča, nekaj časa pevovodja različnih zborov, nato pa zasebni uradnik. Sprva zelo družaben, se je pozneje zaradi bolehanja popolnoma umaknil iz javnega življenja. Pred leti ga je zadela kap in lani se je docela strtl vrnil v svoj rodni Tolmin, kjer je včeraj za vedno zatisnil trudne oči. O njem pa nam bodo še dolgo govorile njegove skladbe, ki so skoraj že ponarodele, kakor na prim. prekrasna »Lahko noč, dekle ljubo« in druge. Bodi mu ohranjen trajen, časten spomin!

Španska v borbi z revolucijo

MADRID, 22. jan. Ministrski svet je imel včeraj daljšo sejo, na kateri je razpravljala pretežno o novih krvavih nemirih. Po izčrpnem poročilu notranjega ministra je bilo sklenjeno uporabiti najstrožje mere, da se vsako nadaljnje kršenje reda in miru enkrat za vselej zatire. V pokrajini, kjer so nemiri nastali, so bile odposlane močne vojaške čete v polni bojni opravi.

V barcelonskem pristanišču so zasedane številne vojne ladje. V Valenciji, Barceloni in drugod je bilo aretiranih več sto upornikov. Največjo pažnjo pa posvečajo oblasti Kataloniji, ki je vsa posejana s komunističnimi letaki. Vse železniške, telefonske in brozjavne zveze so pokvarjene.

Madridska vlada je dala guvernerju v Viscayi vsa sodna in politična pooblastila ter razširila njegovo oblast tudi na sosedne pokrajine.

ABESINSKI PRESTOLONASLEDNIK V RIMU.

RIM, 22. januarja. Semkaj je prispel etiopski prestolonaslednik Asfau Uosan, ki bo za časa svojega bivanja v Rimu gost italijanske vlade. Princa sta sprejela kralj in Mussolini, a obiskal je tudi Vatikan in se poklonil papežu. Dasi sam ne pripada rimski, ampak monofizični krščanski cerkvi: je vendar posejil tudi etiopski katoliški kolegi: in se več časa pogovarjal z gojencl, ki se pripravljajo na duhovniški poklic.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (popoldne): V severnih Alpah močnejša pooblačitev, pozneje morda mokro vreme. V južnih Alpah nobene bistvene spremembe.

Potemtakem je trenutno za Francijo merodajna samo ena politika: mirno počakati, kako se bodo stvari razvijale. Francija hoče miru, to je njena absolutna trdna volja. V ostalem pa je vojaški, gospodarski in finančni položaj Francije danes tak, da ne more biti noben dogodek v Nemčiji zanjo povod za kako vzemirjenje.

Francija in Nemčija

Po Briandovem odstopu je zunanje ministrstvo prevzel Laval. Ta sprememba je važen dogodek, ne morda, ker pomeni kak nov pravec zunanje politike, katero bo gotovo tudi Laval nadaljeval v duhu svojega prijatelja Brianda, ampak važna je ta sprememba, ker se je izvršila v času, ko je postalo očitno, da Nemčija ne bo več izpolnjevali svojih obveznosti, in ko se velik del nemškega naroda navdušuje za gesla pustolovca Hitlerja in daje duška sovražnemu razpoloženju proti Franciji.

Najbrže tudi ni več daleč dan, ko bo v Nemčiji prevzela državno krmilo vlada, ki bo več ali manj stala pod Hitlerjevim uplivom. Zato je vsekakor zanimivo, kako sodi o tej eventualnosti že danes oficijelna Francija.

Po pisavi francoskega oficijoznega tiska soditi, gleda Francija na razvoj notranjepolitičnih dogodkov v Nemčiji popolnoma mirno in hladno, stoječ na napolnu: Mi se ne vmešavamo v tuje zadeve. Če je neimškemu narodu všeč, imeti na vladi Hitlerja s programom sovražstva, revanše in pogromov, to samo na sebi Francoje in drugih sil nič ne briga. Drugo vprašanje pa je, kake posledice bi utegnili imeti tak notranjepolitični prevrat v Nemčiji na odnošaje nasproti Franciji. Vojni zapletljaji so na srečo izključeni, ne morda ker manjka Hitlerjevcem dobre volje za vojskovanje, marveč ker vedo, da tega niso zmožni. Tudi diplomatski odnošaji bi se pač formalno nadaljevali mirno kot doslej. Na zunaj bi torej ostalo vse pri starem.

Hitlerjev režim v Nemčiji bi imel samo to posledico, da bi bilo onemogočeno nadaljevanje politike zblizanja med Francijo in Nemčijo. Nemogoče je zblizavanje z državo, ki se enostavno ne misli držati sklenjenih pogodb. Spoštovanje podpisane je podlaga mednarodnega prava in odnošajev med civiliziranimi narodi. Kdor prelomi pogodbo, se izključuje sam iz občestva narodov. Francija je vseгда vestno izpolnjevala vse prevzete obveznosti, jih bo izpolnjevala tudi v bodoče, a zahteva isto tudi od Nemčije. Če bi kak Hitler raztrgal podpisano pogodbo, bi bilo to sicer zelo obžalovati, toda vznemirjenja bi to v Franciji nikakor ne povzročilo. Francija je danes dovolj močna, da so presenečenja kakor leta 1914 nemogoča. Gospodarsko prodaja Nemčija veliko več v Francijo nego Francija v Nemčijo. Finančno je Nemčija tista, ki išče denarja, Francija pa tista, ki ga daje. Že v Bazlu, ko je šlo za obnovitev stotomilionskega dolarskega kredita »Reichsbanki«, je izjavil zastopnik francoske banke, da je mogoče kvečjemu eno mesečno podajšanje za francosko transo. Če bi torej kaka nemška vlada hotela danes ali jutri svoj podpis utajiti, bi se Reichsbanki dovoljeni krediti enostavno več ne obnovili, vsi drugi krediti na nemške firme pa ustavili.

Veliki avto „Pomožna akcija“ križari po mestu

NABIRALEC-SKAVT POROČA O USPEHU PRVEGA DNE.

Včeraj zjutraj ob 8. uri smo se zbrali pred pisarno socialnega urada mariborske mestne občine; bilo nas je 15 skavtov in gozdoznikov. Skavti smo bili v kroju, gozdozniki v civilu z znakom. Dobili smo še zadnja navodila, prišel je mestni tovorni avtobus, ki je imel ob straneh efektne napis »Pomožna akcija«; sedli smo nanj in se odpeljali v Vetrinjsko ulico, kjer smo začeli nabirati. Za to jutro nam je bil dodeljen prvi mestni okraj, ki obsega vse ulice od Vetrinske do Strossmayerjeve ulice. Dva po dva smo krenili v hiše, eni v one na desni strani ceste, drugi na levo stran. Kmalu pa smo uvideli, da nastajajo zmešnjave, ker nismo mogli dognati, v katerih hišah smo že bili in v katerih še ne. Zato smo si takoj priskrbeli krede, in vsaka dvojica je morala, preden je stopila v kako hišo, narediti križec na vežna vrata. — Nekdo se je takoj spomnil, da je čital, da je tudi razbojnik Ali-baba s svojimi štiridesetimi razbojniki na isti način zaznamoval hiše, ki jih je nameraval opleniti.

S tovarišem sva imela bolj malo sreče pri nabiranju. Pozvoniva pri vratih elegantnega stanovanja, odpre nama dama, najbrže hišna gospodinja. Povem ji, kakor drugod: »Prosim, če imate kako staro obleko ali obutev, ki bi jo lahko žrtvovali za reveže. Nabirava za podporno akcijo.« Prav debelo je pogledala in takoj nato nama zaloputnila vrata pred nosom, ne da bi črhnila besedico. Spogledala sva se s tovarišem, on je naredil dovtip, jaz sem zmajal z glavo in tako sva odšla iz te krščanske hiše.

V drugi hiši naletiva na družino, kjer je oče že več mesecev brez zaslužka. Drugod so že dali v denarju ter nas s tem izgovorom odpravijo. Nekje sva pozvonila, slišala korake, linca na vratih se je odprla, neki glas pa je dejal: »No-

benega ni doma!« Glasno sva se morala zasmeyati. Mnogo imejteljev visokih naslovov naju je odpravilo praznih rok.

V splošnem pa sva spoznala, da je prebivalstvo nedisciplinirano; čeprav so časopisi že toliko prepozivali, je od vseh darovalcev bilo mogoče samo 15 odstotkov takih, ki so imeli že pripravljene pakete, vsi drugi so nas pustili pred vrati čakati in šli šele iskat, če bi kaj našli. Nekje sva precej dolgo čakala, končno pa pride gospodinja rekoč, da ne more ničesar naiti. Tako ravnanje je seveda silno zavlačevalo nabiranje in smo bili zadržani v nekaterih hišah po četrt ure in še več.

Ko smo se že bližali zaključku dopoldanskega nabiranja, je bil v avtu šele ma hen kupček, pa smo se tolažili, da bo boljše, ko pridemo v ulice, ki imajo velike stanovanjske hiše. Naše veliko upanje je bila gornja Gosposka ulica, ki ima precej velikih stanovanjskih hiš; a ko smo se vrnili k avtu, smo morali ugotoviti kot uspeh le štiri majhne zavoje. In vendar je toliko strank, ki bi zmogle brez vsake škode precej darovati. Kakor pri nabiranju denarja, tako se vidi tudi pri nabiranju blaga, da so mnogo bolj dorežljivi revnejši sloji kot pa imovitejši.

Ker smo svoje jutranje delo skončali, nas je avto zapeljal zopet pred rotovž, kjer smo blago spravili v nekako skladišče ter odšli precej premraženi in trudni od letanja po stopnicah gor in dol domov, da se odpočijemo za popoldansko delo.

Popoldne, hvala Bogu, je šlo pa že bolj gladko. In tuintam je kdo prinesel celo obilen zavoj, da so se nam kar širili obrabi od zadovoljnosti. In smo se malo potolažili radi jutranjega neuspeha. In upamo zdaj in pravimo: Ko je bil slab začetek, bo pa morda boljši konec.

Skavt-nabiralec.

NAŠIM NAROČNIKOM!

Vse cenjene naročnike »Večernika«, ki niso še obnovili naročnine za mesec januar t. l., oziroma so v zaostanku še za preteklo leto, ponovno vljudno naprošamo, da to čim prej store, da se s tem olajša delo upravi, sebi pa zasigurajo redno prejetje lista.

Uprava »Večernika«.

Novinarski klub.

Drevi ob 18. uri v kavarni »Bristol« važna klubova seja.

Nov grob.

Na Koroški cesti 76 je preminul davi 77-letni upokojeni nadučitelj g. Valentin Weber.

Naborni obvezniki 1907—1913.

Naborni obvezniki rojstnih letnikov 1907—1912, ki stanujejo v Mariboru, a niso v Mariboru pristojni, vendar želijo se udeležiti nabora v Mariboru, naj se zglasijo v mestnem vojaškem uradu, Slomškovo trg 11, med uradnim časom in to: r. l. 1907—1908 od 3. do 6. februarja, r. l. 1909—1910 od 8. do 11. februarja, r. l. 1911—1912 od 12. do 16. februarja t. l. S seboj naj prinesejo krstni in domovinski list ter kolek 5 Din za prošnjo.

Razne nezgode.

V Hrastovcu je spodrsnilo na poledici ruskemu učitelju Juriju Remertu in je padel tako nesrečno, da si je pri tem zlomil desno roko nad laktom. Na poledenelih tleh je padel v Breznm tudi vojak Friderik Grubernik in si zlomil levo nogo. Na neki stavbi na Tezmem se je ponesrečil zidar Franc Vuhman. Kamenje mu je zdrobilo prste na desni roki. Delavec Anton Stanjkovič, iz Kettejeve ulice je prišel po nesreči z desnico v stiskalnico, ki mu je zmečkala dlan. Mizar Josip Karmar pa se je pri delu hudo uredal z dletom v levo roko. Rešilni oddelek je nudil vsem ponesrečencem svojo pomoč.

Planinski večer

s plesom dne 1. februarja pri »Unionu« bo kakor vsako leto tudi letos sigurno najboljše obiskana prireditve predpusta. Prireditelji so tudi znižali vstopnino in določili za jestvine in pijače zelo nizke cene. Zato 1. februarja vsi na planinski večer k »Unionu«.

1. II. 1932
pri »UNION«

Planinski ples

Nočna lekarniška služba.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Königova lekarna »Pri Mariji« pomagaj na Aleksandrovi cesti.

Policijska kronika.

Petek, dan beračev. Zato je imela tudi policija danes dopolne dosti opravka z njimi. Cela vrsta jih je stala pred strogim policijskim nadzornikom, ker je med njimi več postopačev bodo izročeni sodišču. Med berače se je pomešala tudi posestnica Elizabeta T. iz Nove vasi, ki ima doma lepo hišico in celo naemnike. Tudi njo je policija izročila sodišču. Nadalje so bili aretirani, brezposelni natakar Maks O., hlapec Frau R. in Konrad H., ki imajo na vesti tudi razne tatvine.

Ukradeno kolo.

Peku Ferdinandu Hartingerju je odpeljal nekdo včeraj popoldne izpred pekarnice na Aleksandrovi cesti dobro ohranjeno, črno pleskano kolo znamke »Nero«, vredno 1400 Din.

S pohorskih vrhov.

Vremensko poročilo, 22. t. m. Ruška koča: vreme mirno in toplejše, deloma jasno, novega snega ni, smuka idealna, sankališče do Apnice. Izgledi za nedeljo zelo ugodni.

Planinska maša.

Ob priliki velike smuške tekme, ki bo v nedeljo na Pohorju, bo pri Sv. Arehu ob pol sedmih sv. maša.

V nedeljo vsi na Pobrežje!

V dvorani br. Renčlja na Pobrežju gostuje v nedeljo 24. t. m. dramski odsek Sokola I. Uprizoril bo velezabavno veseloligro »Rodoljub iz Amerike«. Pred predstavo bo govoril br. prof. Kenda, po predstavi pa bo družabni večer. — Vstopnina je glede na težke prilike izredno nizka. Začetek ob 4. uri popoldne.

Za naše ceste.

Mariborski cestni odbor je razposlal posameznim občinam osnutek proračuna za tekoče poslovno leto. Proračun predvideva 9.600.000 Din izdatkov dočim znašajo dohodki skupno 5.839.700 Din. Proračunska postavka za vzdrževanje banovinskih cest je najvišja in znaša Din 3.662.200. Za nove cestne gradbe je predvidenih 3.070.000 Din in sicer so vpoštene ceste Sv. Peter - Ložane, Reka - Sv. Arah II. del in Sv. Benedikt - Lomanoše. Prispevki posameznim občinam za vzdrževanje občinskih cest znašajo v proračunu 472.000 Din.

Dohodki cestnega odbora obstojajo iz prispevkov gradbenega sklada in doklad. Banovina prispeva odboru za vzdrževanje banovinskih cest 1.358.200 Din, kar znači, da prispeva samo 40%, ostalih 60% pa mora prispevati okrajni cestni odbor sam. Proračunski primanjkljaj v znesku 3.760.500 Din se bo kril z donosom okrajne cestne doklade na neposredne državne davke. Doklada se je za letošnje leto znižala za 2% in znaša 30%.

Kakor je iz proračuna razvidno je sestavljen v znamenju štednje. Predvideva le najpotrebnejše izdatke. Vsota, ki jo predvideva, ni visoka, če pomislimo, da znaša vso cestno omrežje, ki spada pod upravo mariborskega odbora, 348 km.

Samo še par dni

salonski komičar A. WOLLNER
VELIKA KAVARNA
Januarski spored

V ruški tovarni ne bo redukcij.

Z ozirom na težki položaj delavstva je sklenilo včeraj vodstvo tovarne sporazum z delavstvom, po katerem je zaenkrat odgodilo odpoved 86 delavcem in ostanejo vsi delavci še nadalje pri svojem poslu do 1. aprila t. l. Ako pa se bodo dotedaj delavne prilike za tovarno izboljšale, bo vodstvo izrečeno odpoved sploh uknilo. Da se omogoči delo delavcem, ki bi morali biti sicer odpušteni, se je delavstvo ruške tovarne solidarno zavzelo za svoje tovariše in predlagalo vodstvu, naj se skrajša delovni čas in ukine vsako nadurno delo. Vodstvo tovarne je ta predlog sprejelo, vendar pa mora vsak delavec napraviti tedensko najmanj 30 delovnih ur. Delavci, ki jih namerava tovarna odpustiti so sami nekvalificirani delavci in povečini okoliški domačini. Zaposleni so bili pri zidarskem in nakladalnem delu. V zadnjem času pa so naročila znatno padla in torej za te ljudi ni več posla. Vendar pa vodstvo tovarne pričakuje, da se bodo naročila zopet pomnožila, tako da morda ne bodo potrebne redukcije delavstva.

Ribi trg.

Današnji ribji trg je bil slabo založen, a tudi povpraševanje po ribah ni bilo veliko. Prodajali so sardelice po 14, orade, skombre in morske jegulje po 24, ter sipe po 28 Din kg.

6. februarja »POMLAD NA JADRANU«
9. februarja »COTILLON - REDUTA«
v Veliki kavarni.

Za krajšo zvezo s Prekmurjem

Nujna potreba novega mostu čez Muro pri Slatini Radencih.

Stara ogrska vlada je budno pazila, da se niso osnavljale boljše prometne zveze med slovenskim Prekmurjem ter ostalim slovenskim ozemljem pod reko Muro in Dravo. Tako ni ob osvoboditvi bilo na vsej dolžini od Radgone do Murskega Središča v Medmuru nobenega mostu čez reko Muro. Ves (sicer skromni) promet se je moral posluževati splavov ali pa čolnov. Ko je Radgona z mostom in vmesnim ozemljem pripadla Avstriji, smo izgubili naposled še to zvezo.

Potreba po boljših prometnih zvezah je bila tedaj tako nujna, da se je tudi beograjska vlada zavzela za to stvar in tako smo dobili že kmalu po prevratu novo železniško zvezo Prekmurja z Ljutomerom in Ormožem, a pri Veržeju se je zgradil nov cestni most. S tem je bila največja neprilika odstranjena, nikakor pa še ne vse. Novi most je sicer prikladen za promet med Ljutomerom in Mursko Soboto, ni pa za promet med tem prekmurskim središčem in Gornjo Radgono, Slovenskimi goricami ter Mariborom. Posebno Maribor je zaradi po-

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Petek, 22. januarja: Zaprt.
Sobota, 23. januarja ob 20. uri: »Lutka«, Ab. D.
Nedelja, 24. januarja ob 15. uri: »Slaba vest«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Ptičar«. Znižane cene.

Osebnj železniški promet v lanskem letu

V preteklem letu je dopotovalo na postajo Maribor glavni kolodvor 553.291, odpotovalo pa je 512.920 potnikov. Na postajo koroški kolodvor je prispelo 62.778, odšlo pa 52.528 oseb.

UJNZB podružnica Maribor

priredi svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 24. t. m. ob 9. uri v velikih dvorani Narodnega doma z občajnim dnevnim redom. Na občnem zboru se bo poročalo tudi o zadnjih intervencijah v Beogradu. Vse službe prosto članstvo se poziva k zanesljivi udeležbi.

Krajevni odbor Rdečega križa v Krčevini

ima jutri 23. t. m. ob 6. uri zvečer svoj redni občni zbor v krčevinski šoli. Dnevni red: poročila funkcionarjev, pristop članov za l. 1932., volitev novega odbora in delegata za oblastno skupščino, služnosti. Vabljeni vsi redni in podporne člani ter prijatelji te dobrotelne organizacije.

Iz arzenala kralja Alkohoja.

Po uradni statistiki so v lanskem letu pognali po žejnem grlu Mariborčani 1.308.000 litrov vina, 194.000 litrov vinskega mošta, 763 steklenice šampanjca, 788.700 litrov piva in 39.500 litrov raznega žganja. Vendar treba resnici na ljubo pripomniti, da teh ogromnih količin alkohola niso zmogli naši vrli meščani sami, ampak so jim pri tem hvalevredno pomagali tudi tuči in okoličani. Skratka: vsi dobrodošli gostje. Zakaj čast komur čast: vino je v Mariboru dobro in tudi žganje ni slabo. Koliko predstavljajo popite pijače v denarju, to si pa lahko vsak sam izračuna.

Iz Slov. Bistrice

Otroške bolezni razsajajo zopet v naši okolici in tudi v mestu samem. Osnovno šolo v Tinju na Pohorju so 15. t. m. zaradi minimalnega obiska zaprli do prihodnjega petka. V mestu je umrl dvoletni sinček delavca Goltera na davici.

Podružnica SPD v Slov. Bistrici se je kljub krizi odločila prirediti 1. februarja svoj tradicionalni planinski ples v tukajšnji dvorani Okrajne hranilnice in je čisti dobiček namenjen akciji za pomoč bednim.

Sokolsko delo. Občni zbor SKJ v Slov. Bistrici bo v nedeljo 24. t. m. v dvorani Okrajne hranilnice in je za vse članstvo strogo obvezen.

Podružnica SPD nam obeta v kratkem naš domači film »V kraljestvu Zlatoroga«.

Za krajšo zvezo s Prekmurjem

Nujna potreba novega mostu čez Muro pri Slatini Radencih.

manjkanja krajše zveze s Prekmurjem težko prizadet, ker se sedaj tamkašnji osebni in trgovski promet odvaja od nje na jug in jugovzhod.

Kakor že večkrat, se je tudi sedaj pokrenila nova akcija za gradnjo mostu čez Muro pri Slatini Radencih. Most naj bi nadomestil sedanji staromodni brod, ki velikega prometa ne zmague in ga tudi sicer zelo ovira. Ž n' im bi se linija Maribor - Gornja Radgona - Murska Sobota skrajšala za najmanj 15 do 20 km in mogla bi se takoj uvesti direktna avtobusna zveza med našim mestom in prekmurskim središčem. Most prav gotovo tudi v sedanjih časih ne bi bil tako velika žrtev, če bi k stroškom prispevali sorazmerno lokalni interesenti, banovina in vlada. Obenem bi pa z gradnjo tega mostu bilo pomagano tudi brezposelnim prekmurskim delavcem, ki bi dobili na domačih tleh zaslužka in kruha.

Prepričani smo zato, da se bodo tudi naši poslanci z vso vnemo zavzeli za to stvar.

Prvo desetletje Ljudske univerze

USTANOVITEV IN PRVI POČETKI. — STATISTIKA NJENEGA KULTURNEGA IN PROSVETNEGA DELA.

Deset let smotrenega dela za izobrazbo vseh plasti našega naroda nam nalaga dolžnost, pregledati koliko svoje velike naloge je zmogla naša mariborska Ljudska univerza v tem pomembnem razdobju, pred vsem pa: iz kakšnih osnov je bila zgrajena in dograjena do današnje stopnje.

Razgibani valovi kulturnega življenja na evropskem zapadu so, kakor vedno v prejšnjih časih, tudi po svetovni vojni segali do nas in vzbudili resno potrebo po domači ustanovi, ki bi bila vsem živa glasnica sodobnih znanstvenih, umetniških in sličnih stremeljenj. Razmišljalo se je spočetka o marsičem, a največ glasov je bilo za ustanovitev ljudske univerze. Osnovala se je tako že takoj po odstranitvi na večjih povojnih zmed, in njena prva voditeljica sta bila šolski upravitelj in bivši mestni župan Viktor Grčar kot predsednik in prof. Fava kot tajnik, ki je štiri leta vestno in marljivo upravljala njene poslovne zadeve. Že takrat pa se ji je pridružil tudi naš odlični zgodovinar prelat dr. Fran Kovačič, ki ji je ostal zvest vse do danes.

Sistematična ureditev dela pa je že kmalu zahtevala osebnosti, ki bi ji poleg sposobnosti in znanja mogla posvetiti tudi ves svoj prosti čas. Našla jo je 1. 1923., ko je bil za novega predsednika izvoljen njen sedanjí voditelj inž. Janko Kukovec. Prof. Fava in je kot tajnik sledil prof. Gruntar, naposled pa prof. Kos, ki še danes z vso vnemo vodi tajniške posle.

Novemu predsedniku je postala Ljudska univerza središče življenja. Posvetil ji je vse svoje sile in jo skušal dvigniti na najvišjo možno stopnjo. Pod njegovim vodstvom se je delo razdelilo na

predavanja, krožke, tečaje in umetniške prireditve. V raznih skupinah se je obravnavalo slovensko, srbsko-hrvaško, češko, rusko, francosko, angleško in nemško kulturno življenje z vseh najrazličnejših strani. Domači in tuji znanstveniki in strokovnjaki so nam predočevali neštete probleme in jih reševali v korist splošne izobrazbe in napredka. Slišali smo predavanja iz pravosodstva, zdravstva, higijene, evgenike, biologije, tehnike, zgodovine, zemljepisja, skratka — iz vseh panog znanosti. Pod vodstvom glasbenega referenta prof. Družoviča so se mimo tega pripravljali še najrazličnejši koncerti.

V okviru učnega načrta za meščanske in srednje šole so bili od 1. 1924. mnogi strokovni tečaji. Vseh je bilo 521. Ljudska univerza je nadalje prirejala poučne izlete pod strokovnim vodstvom. Udeleženci so si ogledali Falo, Trbovlje, Ptuj, Rogatec, Zagreb, Pohorje ter mnoge domače in tuje industrijske obrate. L. 1925. pa je razširila svoje delovanje tudi na Studence, kjer se je že naslednjega leta ustanovila podružnica, iz katere je izšla sedanja samostojna ustanova.

Vseh deset let je Ljudska univerza posebej posebnost tudi vzgojnimi vprašanji in priredila 17 mladinskih in družinskih večerov. Večkrat so bila prirejena predavanja skupno s sorodnimi organizacijami: Zgodovinskimi društvom, Francoskim krožkom, Glasbeno Matico itd. Tudi obe po njej prirejeni razstavi sta dobro uspeli.

Skupno so v tej dobi predavali 404 predavatelji, a predavanja je obiskalo 67.200 poslušalcev. Predavalni jeziki so bili: slovenski, srbskohrvaški, ruski, francoski in nemški. Štab predavateljev je

bil izbran iz vseh stanov: univerzitetnih profesorjev, zdravnikov-specialistov, duhovnikov, profesorjev, tehnikov, učiteljev, pisateljev, vseh vrst glasbenikov, sodnikov, odvetnikov itd. Med svoje odlične goste predavatelje je mogla Ljudska univerza šteti med drugimi tudi univ. prof. dr. Strzygowskega z Duna, dr. Jelačiča iz Skoplja, dr. Zarnika in dr. Bujasa iz Zagreba, več profesorjev ljubljanske univerze, Japonko go. Kondo Kavare, Angležinjo Miss Coopeland, svetovno potnico Almo Karlinovo, Karin Michaelis, Miss Ashbey itd.

Ogromni naporji so se v teh desetih letih posvetili prevažni stvari ljudske prosvete. Storiilo se je vse, kar se je v danih razmerah moglo. Največ bremen je nosil pač vzorni predsednik g. inž. Kukovec, ki je Ljudski univerzi posvetil poleg truda in časa tudi vso svojo bogato izobrazbo. Zato zre danes lahko s polnim ponosom na svoje veliko dovršeno delo. A zvesto so mu bili vedno ob strani tudi vsi požrtvovalni odborniki.

V nedeljo 24. t. m. bo ta naša važna kulturno-prosvetna institucija proslavila svoj desetletni jubilej s svečano akademijo. In ko ji čestitamo na storjenem delu, ji obenem tudi želimo, da bi mogla v enaki meri in enako plodonosno izpolnjevati svoje vzvišeno nalogo v bližnji in daljni bodočnosti in da bi se čimbolj približala svoji danski vzornici. Posebno pa naj bi ji bila dana odločilna beseda pri obrazovanju našega bodočega rodu, srečnejšega od nas, ki bo dovolj močan, da očuva domovino in bo tudi voljan in sposoben, da posveti svoje v trdi preizkušnji ojeklenele sile najvišjim vrednotam kulturnega človeštva.

SPD, ki imajo nove legitimacije, imajo 50% popusta na železnici. Vsi oni, ki ne gredo na Pohorje, naj pridejo v Mežico!

Nogometiški za brezposelne.

Da pomaga ubogim brezposelnim, je sklenil tukajšnji medklubski odbor LNP prirediti turnir vseh klubov v Mariboru ter podariti izkupiček podpornemu odboru. Prireditev je zamišljena kot brzo-turnir. Vsak klub igra medsebojno po 20 minut; dobljena igra šteje 2 točki, neodločena 1. V primeru, da dosežeta dva kluba isto število točk, odločuje boljša diferenca golov. Ako je tudi ta enaka, odloča žreb. Zmagovalec prejme lep pokal. Izžrebani so bili ti-le nasprotniki: 1. Rapid: Svoboda. 2. Železničar: Maribor. 3. Svoboda: Maribor. 4. Železničar: Rapid. 5. Svoboda: Železničar. 6. Rapid: Maribor.

Termin še ni določen. Igralo se bode prve nedelje, ko bodo igrišča že dobra. Ker nastopajo klubi v najmočnejših postavah in je dobiček namenjen dobrodelni akciji, upa odbor, da ne bo na igrišču manjkalo nikogar, ki se le količkaj zanima za nogometni sport.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor-matica

bo imelo 25. t. m. ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu članski sestanek glede rednega občnega zbora, ki bo v četrtek 28. t. m. ob 19. uri v mali dvorani Narodnega doma. Vabimo vse članstvo k čim večji udeležbi. Zdravo! — Odbor.

Izredna seja Sokola Maribor I.

Jutri v soboto, ob 20. uri bo v društveni sobi na Betnavski cesti izredna seja društvene uprave.

Lutkovni oder Sokola Maribor I.

V nedeljo ob 15. uri uprizori lutkovni oder Sokola I. v telovadnici inž. podot. šole (v kadetnici) pravilčno igro »Repošteva«.

Sokol Maribor III — Krčevina-Košaki
bo imel svoj občni zbor v nedeljo 24. jan. ob 2.30 uri popoldne v krčevinski šoli. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev, volitev društvene uprave določitev članarine za l. 1932. ter slučajnosti. Pevsko društvo »Luna«, ki je v novem razmahu, bo udeležencem v zabavo zapelo nekaj moških zborov. Člane in prijatelje Sokolstva vabi k udeležbi odbor.

Sokolsko društvo Ormož

bo imelo jutri v soboto ob 19. uri zvečer v risalnici meščanske šole občni zbor.

Za izvoznike lesa v Francijo in Alžir

Na podlagi sklepa gospodarsko-financijskega komiteta ministrov so določene od skupnega kontingenta lesa, ki se sme izvoziti v Francijo in Alžir v prvih treh mesecih tekočega leta za področje ljubljanske Zbornice za TOI, naslednje količine: v Francijo: 185 ton hrastovine, 185 ton bukovine in 368 ton jelovine; v Alžir: 140 ton hrastovine, 140 ton bukovine in 845 ton jelovine.

Izvoz v Francijo in Alžir je dovoljen samo po predložitvi potrđila Zbornice za TOI, da gornje količine niso še izčrpane in da ni v tem oziru ovire za izvoz. Zbornica vabi vse izvoznike lesa, da ji v lastnem interesu nemudoma sporočijo

količine lesa, ki jih nameravajo v mejah gornjega kontingenta izvoziti v prvem četrtletju v Francijo in Alžir. Izvozniki, ki so se v tem oziru obvezali že obvezali s sklepi, naj sporočijo to zbornici posebej. Minister za gozde in rudnike je naprosil finančnega ministra, da brzojavno obvesti vse carinarice, da ne prevzamejo lesa za carinjenje in odpravo v Francijo in Alžir brez predpisane gozdarice, nakar opozarja zbornica vse interesente, da ne bi imeli radi tega nepotrebnih stroškov.

Strite „VEČERNIK“!

Sport

Smuška prireditev SPD Mežica.

Smuški odsek SPD Mežica priredi v nedeljo v Mežici veliko smuško prireditev, ki naj pokaže, da se tudi v tem kotičku naše domovine krepko razvija zimski sport. Delovanje podružnice v Mežici je posebno v nacionalni smeri važno in jo je treba vsaj moralno podpirati. SPD Maribor, ki je v tesni vezi z Mežico, ji zato pomaga v vsem svojem stremeljenju. Tako pošlje v nedeljo v Mežico močno ekipo svojih tekmovalcev, ki bodo zastopali mariborske barve. Vsi oni pa, ki se žele malo porazvedriti v lepi mežiški pokrajini, naj se tej ekipi pridružijo. Člani

Mariuccia Mondinaro in njen zakonski roman

FILMSKA KARIJERA POBEGLE ZAKONSKE ŽENE.

Neka ločitvena pravda v Turinu v Italiji je te dni razkrila pravi pravcati roman, kakor jih zna pisati samo življenje. Glavna junakinja tega romana je Mariuccia Mondinaro, ki se je l. 1920. poročila z devetnajstletnim delavcem Giovanniem Fiondo. Ker sta bila oba brez sredstev, sta svoje ljubezenske sanje medenih tednov presanjala v nekem bormnem podstrešju. Toda te početne bede je bilo vendar kmalu konec. Fionda, ki je zelo ljubil svojo mlado Mariuccio, je mislil noč in dan samo na to, kako bi ji olajšal življenje in jo tako popolnoma osrečil. Bil je inteligenten in pogumen in toliko se je trudil, da mu je naposled zares uspelo osnovati si malo industrijo.

Starši mladih zakoncev, ki so prej nasprotovali poroki, so postali vsi srečni, ko so videli, da je Giovanni najel v neki lepi turinski ulici elegantno malo stanovanje, kjer je njegova žena živela mirno in udobno kakor kakšna mala buržujka. Izgledalo je, da je popolnoma zvesta možu in tesno navezana na svoj dom. Edina zabava ji je bil kino. Na nubu mladih zakoncev ni bilo niti najmanjšega oblačka. Temveč je zato bilo razočaranje, ko je Fionda nekega dne po petih letih skupnega življenja ugotovil, da mu je žena brez sledu izginila. V stanovanju je našel samo še njeno pismo, v katerem ga je prosila, naj ne misli več nanjo, ker sama dobro pozna dolžnosti poštene žene. Obenem ga je pa tudi rotila, naj je ne išče in naj se ne boji za njeno usodo. Naposled je še

dodala, da se bo zopet oglasila tedaj, ko doseže svoj cilj. Slično pismo je poslala tudi svojim staršem.

Fionda, ki si ni znal razjasniti nenadnega bega ljubljene žene, je obupno iskal svojo Mariuccio ne le nekaj dni, ampak več let, a brez uspeha. Nesrečnik je čutil, da je njegovo življenje uničeno in v svojem obupu ni bil več sposoben za nikakršno delo. Pustil je vse in se ves posvetil enemu samemu poslu: iskanju pobegle žene. No, nekega dne je moral tudi to opustiti, kajti zmanjkalo mu je denarja in njegove razmere so se temeljito spremenile. Udobnost je izginila iz njegove hiše prav tako, kakor je prej izginila lepa Mariuccia, za katero ni bilo nikjer ne duha ne sluha.

Poleti lanskega leta pa je Fionda neke našel neko angleško revijo, listal po njej in ogledoval zanimive slike. In nenadoma mu je pogled obstal na podobi neke hollywoodske filmske »zvezde«, ki se je v časopisu imenovala Miss Molly. Ta Miss Molly je bila docela podobna njegovi pobegli ženi. Čimbolj je ogledoval to sliko, tembolj je bil prepričan, da vidi pred seboj fotografijo Mariuccino. Naposled sploh ni nič več dvomil. Podal se je k odvetniku in mu povedal vso svojo nenavadno zgodbo. Odvetnik je takoj pričel poizvedovati, in ni trajalo dolgo, pa je imel tudi že črno na beleni, da je Miss Molly zares prava pravcata Mariuccia Mondinaro.

Tako je bil pojasnjen tudi vzrok njenega pobeга. Kakor smo že prej ome-

nili, je bila edina njena zabava kino, in tako se ji je porodila želja, da bi tudi sama postala filmska igralka. Skrivoma je dobila potni list, vzela svoje prihranke in zapustila dom in moža, ne da bi hrepenela morda po pustolovščinah, ampak samo zato, da bi sledila svojem nagnjenju do filmske umetnosti. In v tem se niti ni prevarala. V Hollywoodu je bila takoj angažirana in je v ljubimskih vlogah dosegla velike uspehe.

Toda Fionda se nikakor ni zadovoljil samo s tem, da je zvedel, kje je in kaj dela. Zahteval je, da se Miss Molly, ali bolje — njegova Mariuccia, vrne k njemu. Ona pa na pisma, pozive in pretnje ni odgovarjala. Nikakor ni hotela kar naenkrat zapustiti svoje kariere, a poleg tega je dobila tudi že ameriško državljanstvo in je govorila bolje angleško kakor italijansko. V Turin je ni nič več vleklo. Pozneje je na moževa pisma sicer odgovarjala, a zahtevala je le, da se njuno razmerje kakorkoli zadovoljivo uredi.

Naposled je Mariuccia odkrito povedala, da zahteva ločitev zakona, do katere je po ameriških zakonih imela popolno pravico. Mož se je energično uprl. Hotel je celo odpotovati v Hollywood, a manjkal mu je za tako pot potrební denar. Naposled se je pa le moral vdati, in Mariuccia se mu je za pristane na ločitev ganljivo zahvalila. Pisala mu je, da ga še vedno ljubi in da ni izključeno, da se nekega dne, ko bo dovolj bogata, zopet povrne k njemu, da preživi z njim ostala leta življenja.

Zdaj živi ubogi Fionda od tega upanja...

Zelite li kupiti Labrador?

Novofundlandska vlada prodaja polotok Labrador. Da bi se rešila sedanje težke finančne stiske, ga je za 100 milijonov dolarjev ponudila Kanadi, ki pa je odgovorila, da so sedanji časi preslabi za sklepanje takih kupcij. Tako je ta severnoameriški polotok, ki je večji kakor Francija, Španja, Portugalska in Anglija skupaj še vedno na prodaj za borih 5 milijard in 600 milijonov Din. Labrador je sicer visoka planota z zelo ostrim podnebjem in žive na njem sedaj skoraj samo Indijanci in Eskimi, a tega denarja je gotovo vreden. Potrudite se in ne zamudite te ugodne prilike!

Muzin poljub.

V Berlinu sedi nekdo že celo večnost na ministrskem stolcu. Nobena kriza, nobene nove volitve ga doslej niso mogle pregnati. Nekega dne se srečata z urednikom berlinskega šaljivega lista.

»Gospod minister, ali Vas smem nekaj vprašati?«

»Prosim,« pravi ekselencia dostojanstveno.

»Poglejte, gospod minister. Če se rodi pesnik, pravimo, da ga je poljubila Muza. Če se rodi slikar, ga Muza poljubi na oči. Misleca poljubi na čelo, govornika na usta, kakega Nurmija na kolena. Kam neki, velespoštovani gospod minister, je Muza poljubila Vas, ki že leto in dni tako pridno sedite na ministrskem stolčku?«

Curren Bell:

29

Lowoodska sirota

No, vedel se je tako, kakor bi se bil vedel kak kip: ni ne govoril ne se genil. Gospe Fairfax se je zdelo, da bi moral biti vsekako nekdo ljubezniv, zato je začela govoriti. Prijazno kot po navadi ga je pomilovala, da je imel ves dan toliko posla in da mu je moralo biti zelo nadležno, ko ga je bolela noga; nato mu je svetovala, naj se strpljivo in vztrajno leči.

»Madama, prosil bi Vas malo čaja,« je bil odgovor. Hitela je zvoniti in ko so prinesli podnos, je pripravila čaše, žlice in drugo z veliko vnemo. Stopili sva z Adelko k mizi, toda gospodar se ni dvignil s počivalnice.

»Ali bi ne ponudili Mr. Rochesteru čaše čaja,« mi je dejala gospa. »Adelka je prenerodna.«

Storila sem ji povolji. Ko mi je jemal čašo iz rok, je mislila Adelka, da je prišel pravi čas za posredovanje meni v prilog, in je vzkliknila:

»Kaj ne, sir, da imate v svojem kovčegu darilice za gospodično Eyre?«

»Kdo se meni za darilice?« jo je zavrnil sirovo. »Ali ste pričakovali kako darilice, gospodična? Ali so Vam darila draga?« in iskal je v mojem obrazu z mračnimi, hudobnimi, zadirnimi očmi.

»Nič ne vem o takih stvarih in nimam o tem prav nobenega izkustva. Vobče pravijo, da so to baže ugodne stvari.«

»Vobče pravijo? Kaj pa Vi pravite o tem?«

»Moram malo premisliti, sir, preden Vam odgovorim, da Vam bo všeč. Dar ima več strani, kajne, in treba je razmišljati, preden sodimo o njem.«

»Miss Eyre, Vi niste tako brez porednosti kot Adelka. Jedva me zagleda, že hrupno zahteva svoj »cadeau«, Vi pa najprej potočete po grmu.«

»Ker se manj zanašam na svoje zasluge in pravice kot Adelka. Lahko se sklicuje na staro znanje in stare pravice, ker pravi, da ji vselej kaj prinesete. Meni pa bi bilo zelo težko, ko bi morala dokazati kako pravico v tem pogledu, ker sem tujka in nisem ničesar storila, kar bi bilo nagrade vredno.«

»Oh, ne bodite preskromni! Izprašal sem Adelki vest in se uveril, da ste se zelo potrudili. Ni bistre glave, ni nadarjena, pa je le v kratkem času zelo napredovala.«

»Gospod, dali ste mi zdaj moj »cadeau«. Hvaležna sem Vam. To je plačilo, ki si ga učitelji najbolj želijo: pohvala napredka njih učencev.«

»Hm!« je dejal Mr. Rochester in tiho popil svoj čaj.

»Pridite k ognju,« mi je velel gospodar, ko so bili odnesli podnos in se je gospa Fairfax odpravila s svojimi pletenjem v kot. Mene je vodila Adelka po sobi in mi razkazovala knjige in okrase po policah in omarah. Slušali sva, kakor je bila najina dolžnost. Adelka mi je hotela sestri na krilo, a Mr. Rochester ji je ukazal, naj se zabava s psom.

»Prebili ste že v moji hiši tri mesece?«

»Da, sir.«

»In prišli ste iz —?«

»Iz lowoodskega zavoda v — shireu.«

»Ah! Dobrodela ustanova! Kako dolgo ste bili v zavodu?«

»Osem let.«

»Osem let! Trdnega zdravja ste! Polovica tega časa v tako nezdravem kraju bi zadostovala, da ubije orjaka! Potem se ne čudim več, da ste nemalo taki, kakor bi prihajali iz drugega sveta. Čudno se mi je zdelo, odkod imate tako lice. Ko sem Vas včeraj srečal v Hay-Laneu, sem se moral nehote spomniti bajk o vilah in skoro bi Vas bil vprašal, ali mi niste urekli konja. Sicer si še zdaj nisem na jasnem v tem pogledu. Kaj so Vaši starši?«

»Nimam jih.«

»In dejal bi, da jih niste nikoli imeli. Ali se jih še spominjate?«

»Ne.«

»Vedel sem, da ne. Ko ste sedeli na prelazu, ste potemtakem čakali svojih sorodnikov?«

»Koga naj bi bila čakala?«

»Možičkov v zelenem sukniču. Bila je zanje baš prava mesečina. Ali sem Vam zašel v kak kolobar, da ste mi natrosili tistega vrazjega ledu na pot?«

Odkimala sem. »Možički v zelenem sukniču so vsi pobegnili iz Anglije že pred sto leti,« sem rekla tako resno, kot je govoril sam. »In niti v Hay-Laneu niti na polju ob stezi ne najdete sledu od njih. Ne verjamem, da bi še kda poletno ali jensko ali zimsko solnce posijalo na njih prireditve.«

Gospa Fairfax je spustila pletenje v krilo in se je z dvignjenimi obrvmi čudila najinemu pomenku.

»No,« je povzel Mr. Rochester, »če zatajujete starše, morate imeti vsaj nekaj sorodnikov, stricev in tet?«

»Ne, nikoli jih nisem videla.«

»In Vaš dom.«

»Nimam ga.«

»Kje žive Vaši bratje in sestre?«

»Nimam ne bratov ne sester.«

»Kdo Vas je tu priporočal?«

»Oglasila sem v časniku, da iščem službe in gospa Fairfax je odgovorila na moj oglas.«

»Da,« je dejala dobra gospa, ki je zdaj vedela, o čem se pomenkujeva, »in hvaležna sem božji Previdnosti, da mi je naklonila tak izbor. Gospodična Eyre mi je bila družica neprecenljive vrednosti in Adelki prijazna in skrbna učiteljica.«

»Ne trudite se in ne pričajte zanjo,« je rekel Mr. Rochester. »Lepe besede me ne bodo preslepile. Začela je s tem, da mi je izpodnesla konja.«

»Gospod?« je vprašala vsa v čudu gospa Fairfax.

»Njej se imam zahvaliti za izvin.«

Vdova je bila dodobra presenečena.

»Miss Eyre, ali ste kdaj živeli v mestu?«

»Ne, gospod.«

»Ali imate mnogo znanja?«

»Nikogar razen gojenk in učiteljic v Lowoodu in sedanjih prebivalcev Thornfielda.«

»Ali ste mnogo čitali?«

»Le take knjige, ki sem jih slučajno dobila v roko; ni jih bilo mnogo, niti učene niso bile.«

»Živeli ste kakor kaka muna. Nič ne dvomim, da ste v verskih stvarih zelo poučeni. Brocklehurst je duhovnik, kolikor vem. Kajne?«

»Da, gospod.«

»In ve deklice ste ga bržkone oboževale kakor samostan poln nun svojega ravnatelja.«

»Oh ne!«

»Vi ste zelo čudni! Ne! Kaj?! Novinka bi ne oboževala svojega duhovnega pastirja? To sliči bogoskrunstvu!«

»Gospod Brocklehurst nam prav nič ni ugajal. Trd je; mnogo si utvarja, a zelo malenkosten je. Ukazal je, naj nam porežejo lase in iz same varčnosti nam je kupoval slabe igle in sukanec, ki malone ni bil za rabo.«

»To je bila prav slaba varčnost,« je pripomnila gospa Fairfax, ki je spet ume'la najin pomenek.

»In to je bil njegov največji in najgrši greh?« je vprašal Mr. Rochester.

»Toliko, da nismo od gladu umrle, ko je sam nadziral prehrano gojenk, preden so to skrb poverili odoboru. In vsak teden enkrat nas je pestil z dolgim predavanjem in čitanjem knjig, ki jih je sam izbiral, o nagli smrti in kaznih, radi katerih smo se bali iti spat.«

»Koliko let Vam je bilo, ko ste prišli v Lowood?«

»Nemara deset let.«

»In prebili ste tam osem let; torej Vam jih je zdal osemnajst?«

Pritrdila sem.

»Kakor vidite, je računstvo koristna stvar, sicer bi ne bil ugenil Vaše starosti. To ni tako lahko, kjer sta si vedenje in obraz tako navskriž kot pri Vas. In sedaj mi povejte, česa ste se učili v Lowoodu? Ali znate svirati?«

»Malo.«

»Seveda, to je navadni odgovor. Stopite v knjižnico — hotel sem reči, če Vam je ugodno. — Oprostite mi, da le ukazujem. Navajen sem veleti »storite to« in že je storjeno. Ne morem izpremeniti svojih starih navad radi novega gosta v hiši. — Pojdite torej v knjižnico; vzemite svečo, pustite vrata odprta, sedite h klavirju in zaigrajte mi kaj!«

Šla sem in storila, kakor je bil ukazal.

»Dovolj!« je kričnil čez nekaj minut. »Svirate malo, kakor vidim; kakor vsaka druga angleška učenka, morda tudi bolje kot nekatere, a ne dobro.«

Zaprla sem klavir in se vrnila. Mr. Rochester je nadaljeval:

»Adelka mi je pokazala davl nekaj risb, katerih je trdila, da so Vaše. Ne vem, ali ste jih povsem sami narisali. Bržkone Vam je pomagal kak moister?«

»Ne, nikakor ne!« sem vzkliknila.

»Ah! to Vas je zbadlo. No, prinesite mi svojo mapo, če morete trditi, da je nje vsebina originalna. A ne pravite mi ničesar, za kar nimate dokazov. Takoj poznam mazarije.«

»Potem ne rečem besede in sodili boste sami, gospod.«

Prinesla sem mapo iz knjižnice.

»Primeknite mizo,« je ukazal in potegnila sem jo k počivalnici. Adelka in gospa Fairfax sta stopili bliže, da bi videli slike.

»Ne silita v ospredje,« je dejal Mr. Rochester. »Jemljita mi risbe iz rok, ki jih pregledam, pa ne dotikajte se me s svojima glavama!«

Vsako risbo in sliko si je natančno ogledal. Tri si je izbral, druge pa je odrinil.

»Odnosite jih k drugi mizi, gospa Fairfax,« je velel, »in pogledite si jih z Adelko. Vidim, da je vse te slike ustvarila ista roka. Ali je bila tista roka Vaša?«

NAZNANILO!

Naznanjam cenj. odjemalcem, da bom imel, dne 23. t. m. sveže svinjsko meso la po Din 8.— in Din 10.— kg.; obenem Vas opozarjam, da ne zamudite za nakup la sveže slanine brez kože.

Se priporoča

FRIDRICH WEITZL, Maribor, Glavni trg 227
5 stojnica od Velike kavarne

Oglejte si veliko zalogo
modnih listov

francoskih nemških
za zimo v knjigarni

TISKOVNE ZADRUGE
Maribor, Aleksandrova 13

Sotna
najpreglednejša kartoteka!
Soklič, Maribor Tel. 2510

Jutrove zbirke
dobite tudi v podr. Tiskovne zadruga,
Maribor, Aleksandrova cesta 13

sastopniki se sprejmejo

Trajni kodri

prvo vrstni po znanih cenah. Se priporoča salon
PARADIŽ
Koroška c. 7

Prvo vrstno novo vino
od 5 litrov naprej pri Rezi Kreim, Koroška 31, po Din 6.— liter. 223

POZOR! Jutri v soboto cel dan do-
bite prvo vrstno govedino od
4 do 8 Din pri Kirbišu, Gosposka 23. 226

Trajni kodri 100 Din,
onduliranje 6 Din, pri Marici Požar,
gledališki frizerki, Vetrinjska ul. 11. 217

Otroški voziček
kupim takoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Voziček«. 192

Nekaj ur dnevno dela
išče bivša učiteljica, zmožna slovenskega, srbohrvaškega, nemškega in francoskega jezika, dobra računarka, z lastnim pisalnim strojem. Ev. ponudbe pod »Time is money« na upravo. 193

Veliko dvosobno stanovanje,
parketirano s kopalnico, električno razsvetlavo, plinom, solnčno vse pod enim ključem oddam mirni in čisti stranki brez otrok, De'avska ul. 32, pri Betnavski cesti, Maribor. 219

Krasno, opremljeno solnčno sobo,
separirano, s kopalnico oddam za Din 250.—, Popovičeva ul. 3/I, nasproti glavnega vhoda v kadetnico. 216

Opremljeno sobo
oddam dvema gospodoma z vso oskrbo ali brez, takoj ali s 1. februarjem. Vprašati pri hišnici, Aleksandrova cesta 64. 214

Sobo, kuhinjo in kabinet
oddam. Kratka ulica 5, (pri sportnem igrišču »Rapid«). —

Oddam s 1. februarjem
opremljeno čisto sobo z električno razsvetlavo, v bližini Glavnega trga, dvema osebama; eventualno z vso oskrbo. Židovska 4. 213

Enodružinska hiša
z velikim vrtom na prodaj. Pobrežje, Gozdna ul. 24, pri Mariboru. 22

Gospoda
sprejem kot sostanovalca. Židovska ul. 12/I. 215

V teh slabih časih.

»Oj, kako rad bi bil jaz pesl!«
»Čudna želja! Zakaj pa?«
»Ker bi tedaj drug za mene plačal davke!«